

STOVEDUSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvezčer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstrijsko-ugarske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znača.
Za oznanila plačuje se od četristopne pett-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvole frankirati. — Bokopisi se ne vračajo. — Urédništvo in upravnštvo je v Ljubljani v Franca Kolmanna hiši „Gledališka stolba“.
Upravnštvo naj se biagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t.j. vse administrativne stvari.

V Ljubljani 25. avgusta.

Y. Zadnji telegram iz Španjskega nam pripoveduje, da se je zdaj kralj Alfonzo podal v severne provincije na potovanje in na ogled, je li v resuici zopet mir v španjski deželi, ali se sme v istini znašati na poročila svojih ministrov in privržencev, ka je povsod revolucija potlačena in da vojaki zopet povsod mirno in udano pod kraljevo zastavo marširajo, kamor se jim ukaže. Telegrafična poročila na dalje dostavljajo, da se misli kralj v 20. dan septembra v Homburgu z nemškim cesarjem sestati in to gotovo ne iz same uljudnosti ali pa radovednosti, da bi kralj Alfonzo jedénkrat videl starega Viljema od oblija do oblija in da bi se prepričal na lici mesta, kako nemška armada manevruje in strelja.

Spošno gre glas, da je to zopet jeden član več v železnej verigi, katero Bismarck plete okoli Francoske in okoli Rusije.

Francoska že dolgo volha, da je Bismarck upri svoje oko na kralja španjskega, da bi tudi njega upeljal v kolo svojih zavezušnikov, katerih najmajsji je tudi Italija, kakor sta izjavila Depretis in Mancini pred nekoliko časom v parlamentu v Rimu.

Francoski republikanci so pa, kar se ob sebi umeva, dobri prijatelji svojih španjskih republikanskih bratov, katerih jeden najodličnejših, namreč Don Ruiz Zorilla v Parizu biva, odkar je v Španiji odpravljen republika.

Ko so zapazili francoski politični naklonjenost španjskega kralja, ravnati se po Bismarckovih naklepah, so tudi oni poskušali svoje storiti, da zduše te nemške nakane precej s korenino vred.

Kakor je bil 1870. l. princ Hohenzollernski, ki bi bil imel zasesti španjski prestol, povod strašne francosko-nemške vojne, tako tudi zdaj ni nikdo drug nego nemško rogovilenje prouzročilo pust na Španjskem. Ruiz Zorilla je jako ugleden mož, velicega upliva pri svojih rojakih in v vedni zvezi in dotiki z najimenitnejšimi francoskimi politiki in dežarnimi možmi.

LISTEK.

Nedeljsko pismo.

Gospod urednik! Ko sva se zadnjič razgovarjala o krasnih Vuk Verčevičevih „ljudskih sudi“ iz narodnega življenja v Bosni in Hercegovini, trdili ste vi, da v Slovencih ne najdemo nikakeršnih sledov takih narodnih sodeb. Jaz sem, kakor se še gotovo spominjate, tej vašej trditvi oporekal ter vam oblabil, da vam hočem to v kratkem dokazati. Evo vam tehtnih dokazov!

Dolgo, dolgo je že temu — stari ljudje se že komaj spominjajo — imeli so v starej Višnjegor gori razsoditi jako težavno, nenavadno pravdo. Zločin je bil v teh nekaterih sodnikov kako velik, kajti razdaljen je bil mestni svetovalec in tedaj vsi mestni očetje od župana do zadnjega odbornika. Rekel sem že, da se takega slučaja komaj še stari ljudje spominjajo — in še ti bi bili gotovo že na to pozabili,

Da se prepreči ta že od zdavnata namišljena Bismarckova nakana, so dali francoski odločilni republikanski denarni krogi Zorilli penezov, kolikor radi verjamemo, jih je zahteval, na razpolaganje, da organizuje v svoji domovini republikansko ustajo in da pokaže kralju Alfonzu tisti pot, po katerem se je njegovati kraljica Izabela, za zmirom izselila iz Španjske.

Zorillovo delo je bilo dobro zasnovano, — samo malo prehitro je buknil ustanek, ki je bil gotovo za ta čas namerjen in proračunan, ko pojde kralj iz dežele klanjat se nemškemu cesarju. Ker se na Španjskem vsak punt z vojaškimi „pronunciamenti“ začenja, je tudi Ruiz Zorilla hotel po tem čisto nič nenavadnem potu priti do svojega cilja. — Vojaki v Badajozu na Portugalskej meji so bili prvi, ki so imeli s „pronunciamentom“ začeti, izjavljajoč, da se ima zvršiti republikanski program Ruiz Zorille od 1869. leta. — Vse je bilo v Badajozu dobro urejeno, le velika napaka, vsled katere se je cel Zorillov črtež izjalovi, je bila ta, da so šest tednov prezgodaj začeli, ko še Alfonzo ni pasel svojih kraljevih očij na manevrih nemške armade v Homburgu.

Emilio Castellar je sicer 1878 l. prorokoval Alfonzovemu kraljestvu še 5 let bodočnosti; pa kakor se vidi, se je za nekoliko časa prevaril, ali definitivno pa gotovo ne.

Mi sicer na politička proroštva veliko ne držimo, posebno, ker smo se o tem zadostno v zadnjem našem deželnem zboru prepričali, — ali zadnji španjolski dogodki kažejo, da bi utegnil Castellar prav imeti, akoravno se ne sme njegovih 5 let vzeti od besede do besede, na pičico.

Francoski republikanski listi, posebno „le Temps“ trdijo v jedno mer, da ni uradnim španjolskim depešam nič verjeti, da bi vladal spet popolen mir, ker se po njihovih poročilih v raznovrstnih krajih Hispanije še vedno bijejo republikanski ustaši s kraljevimi krdeli, posebno pa v Kataloniji, katere province glavno mesto Barcelona je že od nekdaj znano kot staro ognjišče španjolskih pustov.

da ni zabeležil naš Jurčič v Glasniku (l. 1867) ta za narodno pravo tako eminentno važen slučaj. Stvar je bila pa ta-le: Dva Višenska starešini (imenujmo je po Jurčiču Andraš Slomorec in Lukež Drnulja) gledala sta se že dolgo grdo; bila sta si sovražna. To sovraštvo postalo je pa še večje, ko se je jedenkrat Drnuljev kozel Lisek tako daleč spozabil, da je prišel pred Slomorecem vrt ter poželjivo gledal na njegovo zelje. Hudobne želje, mastiti se s Slomorecim zeljem, prevzele so kozla tako, da je že hotel čez plot skočiti ter si prilastiti tuj imetek. A v tem trenutku priteče Slomorec z veliko gorjačo in hoče udrihati po kozlu, pa tudi Drnulja prihiti in reši po dolgem, hudem besedovanju svojega kozia iz sovražnikovih rok. Slomorec je bil hudo razdaljen, poškodovan sicer ni bil, pa bi bil lahko na svojem imetu, ko bi ne bil odgnal kozla ob pravem času od vrta. Sami pa dobro veste, gospod urednik, da so bili stari ljudje dosti bolj vestni in natančni kakor sedanji svet, ki je spriden in pojavljan, kolikor ga je. Ti so sicer vedeli dobro, da se kozel ni pre-

Zadnje uradno poročilo iz Madrida lakonično izjavlja, da vlada zdaj v celi kraljevini mir. Mi vladino barvanje in prikrivanje istintih dogodkov, — ali če vlada res mir, vlada le navidezno in začasno. Zavoljo tega tudi radi verujemo, da je sedanji španški „premier“ demokrat Sagasta velik nasprotnik vsake zveze z Nemčijo, katere ost bi bila, kar se ob sebi umeva, v prvi vrsti naperjena proti Francoskej.

Sagasta dobro pozna republikanski duh v krogih španjolske intelligence in vojaštva, ter še bolje zna, kako se ta duh po sosedni francoski republike krepi in neti. On ve, da bi vsaka zveza španjske kraljevine z Nemčijo francoske republikance, to je zdaj: francosko državo tako razkačila, da bi gotovo brez obotavljanja španjolske republikance nahuiškali k drugi, drugače bolj energični ustaji proti kralju Alfonzu, ki bi utegnila imeti malo različen uspeh od sedanje praske.

Alfonz tako nema že „eo ipso“ veliko pravih in odkritosrčnih prijateljev med svojimi podložnimi. Vedeti je treba, da je na jednej strani po vseh mestih, posebno pa na jugu in na izoku jako močna republikanska stranka, naročito pa v Barceloni, Sevilli, Valenciji, Murciji, Heresu in Cadixu, na drugej strani v severu so pa spet Baski odločni in celo fanatični pristaši po njihovem mnenju jedino legitimnega kralja Don Carlos a.

Vsled teh neprestanih in vedno se ponavljajočih punkov in „pronuncijamentov“ je Španjska v finančnem oziru tako ubožala, da imajo njeni državni papirji za turškim najmanjšo ceno in vrednost v Evropi.

To je tudi ravno tista senčna stran, katero ve francoski narod uporabljal in španjolskemu kraljestvu vsako trenutje neprilike napravljati in sapo zapirati, kadar se mu le zljubi.

Razen tega je treba pomniti, da je bilo 1874. leta, ko sta Martinez Campos in Canovas del Castillo svoj pronunciamento za kralja Alfonza naredila in

grešil čez cesarske zakone, pač pa čez božje in naravne. Kajti, da je imel kozel hudobne namene in pa sploh zlo voljo,* Slomorecu škodo napraviti, to je gotovo in dokazano; dovolj je bilo, da je Slomorec ta slučaj naznani mestnemu starešinstvu in prosil za pravično sodbo.

„Skupština pred cerkvom“.

Čez šest dnij in šest nočij zbrali so se mestni očetje in drugi veljaki kot asesorji, da razsodijo po pravici in resnici kao „dobri ljudi“ ta važen slučaj. Tožnik je Andraš Slomorec, zatoženec kozel Lisec, njegov zagovornik Lukež Drnulja. Župan naznani asesorjem predmet pravde na dolgo in široko, razloži jim v daljšem govoru, da se je kozel pregrešil čez deveto božjo zapoved, katera celo hudobno voljo prepoveduje in slednjič predлага, da naj se kozel obsodi na vislice. Kakor veste, je bila obravnavava javna in zbralo se je mnogo Višenskih radovednežev, da slišijo, kako se bode obravnavala tudi velevažna kozlovska pravda. Ko je župan končal svoj govor, nastal je nekak šum mej poslušalci in mej pristaši

na ta način Castellar-jevo tedanjo republiko pokopala, nič manj nego 20.000 častnikov ali odločnih republikancev, ali vsaj v sluhu republikanstva, izpuščenih ali pa, kakor bi v našem vojaškem jargonu rekli: superarbitrirani! Nekateri izmej njih so bili po polnem odpuščeni, drugi za jeden čin nazaj postavljeni, tretji upokojeni s polovicico, tretjino ali četrtniko plače.

Ti častniki so izvrsten element v porabo vsej ustanji, posebno pa republikanskej, ker so zdaj prosjaki, in torej vsakemu ustaškemu glavarju za dober denar pristopni.

Teh mož se je Ruiz Zorilla zdaj posluževal in ostanejo mu naravno na razpolaganje tudi za poznejše čase, kadar bi bilo treba in ako bi jih vabil izgled na boljše čase, da bi bilo kaj nadzopet postati v armadi aktivnimi in dobro plačanimi oficirji za jeden čin višje.

Da je Zorilla ravnal po polnem v soglasji s francoskimi republikanci, je najboljše znomenje to, da odgovarja zdaj francoska vlada na španjske reklamacije njega se tikajoče: ka čisto nič ne ve, kje se zdaj Zorilla nahaja, s kom in s čem se bavi, in kaj sploh dela, ker v obče Zorilla francosko vlado čisto nič ne briga! Ves svet se temu smeje, ker Zorilla dandanes kakor poprej v salonih republikanskih mogotcev v Parizu občuje, dela in ruje, kakor mu je drago.

Vse to sedanji španjski „premier“ in odkrito srčni kraljev priatelj dobro ve in zaradi tega odločno kralju svetuje, naj bi dal Bismarckovim pozivnicam odgovor: *Tomeo Danaos et dona ferentes*, — kajti Bismarckova ponudba zveze z Nemčijo bi utegnila kralju prestol izpodmaknit.

Mi smo na zadnji punt na Španjskem pozornost svojih bralcev iz tega uzroka obrnili, da vidijo, ka pri vsem kovanji Bismarckovih spletka proti Francoski in Rusiji ni Francozi niti Rusi ne spé in rok križem ne drže.

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 25. avgusta.

Deputacije onih polkov, ki so sodelovali pri rešitvi **Dunajskega** mesta iz turškega obleganja, se predstoječe dvestoletnice ne bodo udeležili. Tako se glasi, kakor se oficijalno trdi, izrečna naredba cesarjeva. Mestni župan dr. Uhl, dobivši to vest od vojnega ministra, podal se je k njemu, proseč ga za pojasnenje. Vojni minister grof Bylandt je baje dejal, da se ta naredba cesarjeva pač v prvi vrsti ozira na jesenske manevre meseca septembra, vendar pa je sarkastično pristavil, da Dunaj itak ne pripravlja posebnih stavnostij. Sploh se pa v obče trdi in tudi opozicionalni organi to priznavajo, da se vojska ne udeleži dvestoletnice, ker jo je mestni zastop na znani način tako utesnil. Občeno se tudi opaža, da cesar pri zadnji avdijenci mestnega načelnštva ni z jedno besedo omenjal dvestoletnice. — Pri tej avdijenci, v katerej je mestni zastop remonstrovale proti decentralizaciji železnice, dobil je slednji občutno brco. Nj. Veličan-

stvo je namreč dejalo, da dozdevni strah Dunajskih mestnih očetov nema nobenega pravega temelja, na drugej strani pa je izrazil cesar v milostnih besedah Svojo naklonjenost in očetovsko skrb Dunajskemu mestu, katero nihče ne namerava oškodovati.

Praktično židovstvo! Mestni kemik v Lvovu, dr. Wasowicz, napravil je letos v svojem poslovanju v družbi z drugimi zdravstvenimi organi 1109 praktičnih analiz, kajih rezultat je goroden. Mej 79 poskušnjimi belega vina je bilo le 8 čistih, naravnih; 102 pokušnje rudečega vina dale so samo 2 slučaja naravnega vina; 39 pokušen žganja pa je dotičnike prepričalo, da je vse blago ponarejeno. Skoro 90 odstotkov trgovcev prodaje torej ponarejeno blago! Poljski listi zahtevajo imena teh praktičnih ljudij, in po vsej pravici.

Zakaj da se ogerska državna ideja v Hrvatskej še zdaj ni mogla ukoreniniti, nam podaje jedna zadnjih številka „Agr. Ztg.“ e tehtne razloge. Glavni uzrok je ta, da se je z ogrske strani nasproti Reki, za katero se vse možno storiti, v Hrvatskej samej veliko premalo zgodiilo za povzdigo trgovskega prometa, obrti ter industrije, da bi se omogočilo zadovoljstvo z obstoječimi razmerami. „Narodna stranka, katera še le deset let obstoji, storila je več za državno idejo v Hrvatskej, nego državna ideja za Hrvatsko. Pa tudi to malo, kar se je storilo v razmerji s slabimi sredstvi dežele, je ogersko časopisje kruto razdevalo, posebno pa „Pester Lloyd“, ki je v tej zadevi več storil za Starčevičeve stranko, kot pristaši stranke same“.

Notranje države.

V Cetinji izročilo je v sredo ondotno turško poslaništvo črnogorskej vladi telegrafično zahvalo Visoke Porte za prijazne čute, kateri so izraženi v proklamaciji kneza Nikole na njega ljudstvo pred odhodom v Carigrad.

Iz notranje **Srbije** se poroča, da so se že pretečene dni po več kraju vršile volitve poverjenikov za prihodnje volitve v izredno skupščino. Opozicija graja odločno tako naglost, ker se je v oddaljene kraje komaj pred par dnevi zanesla novica o sklicanji skupščine. Volilci še nemajo časa, da bi eventualno reklamirali svojo volilno pravico. — Razorenje brambovcev, ki je bilo že zdavnata povedano, se doslej ni še zvršilo; baje, ker se je pred volitvami ogibati vsakterega razburjenja.

V **bulgarskej** prestolnici se bode skoraj gotovo še letos sklicalno v eliko sobra nje, da se dovoli budget za 1884. Ob jednem se bode sprožila prenaredba ustave za Tirnovo.

Skoro vsi večji listi **francoski** odgovarjajo na pretlini članek „Nordd. Allg. Ztg.“-e, „Gaulois“ pripoveduje, da se je knez Hohenlohe pred štirinajstimi dnevi pritožil pri ministru Challemel-Lacourji zaradi Nemcem sovražnega pisanja jednega dela francoskega časopisa. Challemel pa je odgovoril, da ta zadeva ne spada v njegovo področje. — „Parlement“ vidi v onem članku Berolinskega oficijskega lista samo parlamentaren manever. — „Siècle“ pa pravi, da Francija ni protivna miru, nego ona Frankobrodsko pogodbom, ki sili 1.600.000 alzaških Francozov biti Nemci. Kakor je tudi Francija miroljubna, za Alzasijo bode vedno izražala sočutje. Sicer pa ima Francija dovolj topov in vojakov, da sme preizirati jednak grožnje. — „Temp“ pravi, da se da nepričakovano priobčenje onega članka razlagati s priprostem manevrom notranje politike. Sočasnost tega članka s sklicanjem nemškega parlamenta daje sklepiti na nenadnost, obstoječo skoro

gotovo v tem, da se bode od zpora zahteval zopet jedenkrat vojaški kredit. Ta način ni nov, Bismarck ga je uporabljal večkrat in sicer vedno z uspehom.

— Legitimistovski listi naznajajo vest o smrti grofa Chamborda s prilepki na vrata redakcij. Za to priliko izdali se bodo posebni listi.

Dopisi.

Iz Trsta 24. avg. [Izv. dop.] (Kako se pri nas uganja osobna politika!) Javna tajnost je mej mislečimi prebivalci našega mesta, da je rovarijam v našem mestu kriva osoba, ki vodi primorsko vlado. Napačno in Avstriji pogubno je bilo nje postopanje, ki je pri vsakej priliki gladilo in podpiralo Italijane, odbijalo in tlačilo pa je Slovane, ki jedini zamorejo glavo steti irredenti. Državi se ne služi in ne krepi se nje obstanek, da se zamolčuje in zamazuje vsako rovarijo zoper državo. To je oni večer ljudstvo javno izrazilo, ko je pred namestništvom in na Acquedottu bolj krepko klicalo „Abbas Depretis! Abbas il governatore!“ Res, neugodni so taki klici; zato se je vse storilo, da bi se drugi dan popravili. Temu je služilo nekdo neponemljivo društvo z imenom „Austria“. To je napravilo v lepem vrtu gostilne „Mondo Nuovo“ tam gori za ljudskim vrtom veliko veselico. Da bi namestnika oprali pred merodajnim svetom v Beči, nazivali in naganjali so odborniki, naj se sam namestnik Depretis prav slovesno sprejme. Nad tem bi se človek nikakor ne spodikal, ko bi ne vedel, od kod veter piha. Razni se pa že temu namuzneno posmehujejo. A nezaslišano pa je, da je predsednik društva, neki nič veljavni nepoznani Verona, baje brzojavil samemu cesarju v Išel: „Veličanstvo, v Trstu ne more biti dostenjši namestnik, nego je Depretis!“ To je že brezmejno, pa tudi brezpametno in smešno hvalisanje — in od strani nepoznatega mladiča, ki se je komaj v namestnikovem solnci greti začel. To je še bolj brezpametno, ko one diplome častnega občanstva, katere so neke kraške občine podelovale Depretisu o času, ko so ga naši narodni poslanci v državnem zboru v Beči najhuje napadali in izpodrivali. In takrat so se našla celo javna glasila, ki so to brezumno počenjanje naših kraških županov — — — A prišli so zlati križci! Mladič Verona pa je gotovo zasluzil kaj več! Le škoda, da se naši ljudje, tudi posamečni, po polnem ne odtegnejo vsem takim napravljenim demonstracijam. Dosledno bi mi ne smeli nikjer podpirati osobne politike moža, ki je še zmirom najimenitniji steber ustavoverni opoziciji in ki je bil in je še največi, načelni sovražnik vsemu, kar bi Slovenom v Avstriji hasnilo. Kdor se mu klanja zaradi osobnega dobrikanja in dobička ali zaradi malega daru, ki ga je to ali ono slovensko društvo v našem mestu skozi njegove roke (vsaj ima namestnik za take namene dovolj veliko funkcijsko doklad) dobito, tak ne more voditi političnega voztukajšnjim Slovenom. Da bi nas že jedenkrat izmodrila žalostna izkušnja dolgih let!

Drnulje. — Kako vi mislite može? — popraša župan. Na to ustane starešina Žužnal ter sodnikom na srce polaga, da je tudi Drnulja kriv, ne samo njegov kozel; kajti, ko bi bil Drnulja svojega kozla dobro privezel, gotovo mu ne bi ušel ter se tudi ne storil krivega tega zločina. Drnulja je tako kriv kakor njegov kozel, zato naj se tudi Drnulja obsodi na smrt in sicer tako, da bode Drnulja prvi obešen, potem pa še le njegov kozel. Drnulja je ves osupnil in moči jele so ga zapuščati, ko je zacul ta predlog, vendar pa je še vedno upal, da ga bodo rešili njegovi pristaši iz te velike zadrege. Dolgo so se še pravdali o tej stvari, jedna stranka je bila proti Drnulji, druga za Drnuljo, in besedovanja ni bilo ne konca ne kraja. In Bog ve, kako pogubnosno se bi končala ta pravda za Drnuljo in njegovega kozla, ko bi se ne prikazala „griva ščetinasta“, berač Višenjski, Florè Krivostegno. Zbrano ljudstvo kakor mestni očetje so se jako razveselili njegovega prihoda, kajti Krivostegno bit je premeten in prebrisan mož, kateri je tako govoril, kakor da bi iz bukev brajal. Ne čudimo se teda, da so se sodniki zjednili,

da naj to pravdo razsodi Krivostegno. Drnulji pa se je odvalil velik kamen od srca, kajti s Krivostegnom si nestra bila nič navskriž. Krivostegno se usede na županov stol, premišljuje dolgo, slednjič ustane, množica potihne, on pa naznani sledeči „Sud dobrih ljudi“.

„Ker se kozel ni z zeljem mastil, pa bi se rad mastil; ker je čez plot gledal, pa ni mogel čez plot: zato naj bo po svoji senci tepen z devetimi udarci. Njegov gospodar pa naj bo tepež gledal z zavezanimi očmi, ker je kozla slabo privezel. In zato, ker mu je ušel, zato bomo pol ure s palico zamahovali z njim“.

Kaj ne, da originalna narodna sodba! In še te bi vam ne mogel poročati, ko bi je ne bil rešil ranjci Jurčič pozabljivosti. — Eksekucija vršila se je čez tri dni, na mestu, kjer so stale slavnoznanje Višenjske gavge. To vam naj pa le še povem, da je bilo s to sodbo zadovoljno staro in mlado; Drnulja mu je bil pa neki do smrti hvaležen.

Gospod urednik! Vi ste tedaj po polnem pogoreli s svojo trditvijo, kajti že ta slučaj vas je

moral do celega prepričati, da je bil pravni čut v Slovencih že v starih časih močno ukoreninjen. Ali si pa morete misliti bolj narodne in bolj pravične sodbe, kakor je ta? Pa še nekaj vam moram tu omeniti. Ne samo, da so si Višnjanje sami razsodili najbolj težavne pravde, imeli so tudi vse priprave za eksekucijo. Tako na pr. so imeli svoje gavge, na katere so bili jako ponosni; kajti, ko so jih nekdaj Žuženberčanje prosili, da naj jim posodijo gavge, odgovorili so jim ponosno: „Te gavge so samo za nas in za naše otroke“. Po tem sodim jaz, da so imeli tudi Žuženberčanje kako važno pravdo razsoditi, a zvedel še nesem ničesar, kakor tudi pridno poizvedujem; a upajva, da se mi tudi to posreči. Se ve, da so sedaj postale razmere drugačne, in Višnjanje ne petajo se več s takimi stvarmi, ker imajo družih skrbij in poslov obilo; bodimo pa zadovoljni, da nam je vsaj jedna taka sodba ostala. V jednem prihodnjih nedeljskih pisem pa vam hočem sporočiti še nekaj drugih drobnosti iz nekdanjih dñij našega naroda, ki nam pričajo o pravnem čutu Slovencev. Do tedaj bodite mi zdravi! Ves vaš —

Sršen.

Od Drave 22. avgusta. [Izv. dop.] C. kr. okrožna sodnija Celjska ima v svojem nadvarstvu (nadjerobstvu) nekega jako bogatega mladoletnika. Varuh je neka — dobro ali slabo — znana nemškarska oseba. Njegovo gospodarenje ni tako, da bi zaslužilo zaupanje. Po mnogokratnem dreganjem od strani nadvarstvene sodnije je varuh (jerob) vendar le račun položil; po tem računu moralo bi biti v njegovih rokah več kakor deset tisoč nezaračenjene denarja. Po postavi se mora tak preostali denar v sodniško shrambo položiti. Da pa bi to lažje storil, je prosil, naj mu okrožna sodnija kot nadvarstvena oblast za šest pretečenih let njegovega jorobstva za njegov trud prizvoli po tisoč goldinarjev, tedaj vкуп 6000 gold. Sodnija mu je to voljo spolnila, ob jednem pa naložila, naj ostalih 4000 gld. in še več založi ad depositum. Je li to storil, ali ne, je iz aktov razvidno. To vse je bilo že pred dvema letoma.

Pri vsem tem in drugem gospodarenji pa je mladoletnik le škodo trpel, in okrožna sodnija je pred več kakor jednim letom varušto v naglici jeroberu odvzela. Proti temu odloku uložil je varuh priziv (rekurs), ob jednem pa se je tudi osobno v Gradec podal, ker se govori, da ima v Gradcu v višjih sodnijskih krogih jako dobrega prijatelja. Rekurs je v Gradcu več mesecev ležal, vendar je bil le rešen, in sicer je nadsodnija rešitev okrožne sodnije potrdila. Varuh uložil je revizijski rekurz, ali tudi najvišje sodišče potrdilo je rešitvi prve in druge sodnije. Ta rešitev je prišla že pred mnogimi meseci k okrožni sodniji Celjski, a še sedaj ni izvršena. Sodniški predsednik in poročevalce B. morata vedeti, zakaj ne. Prebrisani varuh bode gotovo to priliko porabil, da bode še na zadnje odloke vseh treh sodnih prevrgel. — O tej stvari ptiči na vseh drevesih žvrgolé. Kako že pravijo Nemci? Die kleinen . . . hängt man, die grossen . . .

Kaj pa, ko bi justično ministerstvo ta sodniji akt pregledalo; tam stoji vse zapisano. Mej obširno tvarino zna biti tudi kaj zanimljivega!

Domače stvari.

— (Mestni magistrat Ljubljanski) objavlja: Na večer tistega dné, ko se bode v stolnej cerkvi svečano pela zahvalna pesen za srečni porod Nje c. in kr. visokosti, cesarjevične Štefanie, bode magistrat povodom veselega dogodka razsvetliti dal mestna poslopja in pričakuje, da bode vse Ljubljansko stanovništvo na isti način z nova dokazalo, da je kranjske dežele stolica „pravo avstrijsko mesto.“

— (Iz Zagreba) se nam poroča v 24. dan t. m. Z Dunaja prišel je danes naslednji telegram: „Resultat zadnje ministerske konference je — kompromis. Od strani ogerske vlade polaga se velika vrednost na to, da se uteši narodna občutljivost Hrvatske. V političnih krogih vzprejel se je z velikim zadovoljstvom faktum, da ban Pejacević še ostane v uradu.“

— („Deutsche Wacht“) ima v zadnjem številki uvoden članek, v katerem neusmiljeno biča ustavake v Kranjski in njih vodje, katerim očita strahopetnost (Feigheit), nesposobnost in še več drugih jednakih plemenitih lastnosti. Ker nam danes ni možno, bodoemo v bodoči številki o tem govorili obširneje.

— (Občni zbor „Sokola“.) Ker g. podstarosta S. Noll, dasi v zadnjem občnem zboru izvoljen, ni hotel prevzeti mesta staroste, vršil se je sinoči zopet zbor, pri katerem je bil v starostu izbran g. Ig. Valentincič s 50 izmej oddanih 57 glasov. Gosp. Valentincič izjavil je, da prevzame mesto staroste ter v svojem govoru Sokolom živo priporočal, naj se i v bodoče izogibljejo vsakeršnih neredov in skrbno pazijo na društveno čast. Govor bil je vzprejet z živahnimi živoklici. Sokol g. Žagar izrazil je g. Nolliju za izvrstno in previdno vodstvo iskreno zahvalo, želeč, da bi vsaj kot podstarosta še dolgo deloval društvu na korist. (Živio!) Gosp. Noll izjavil, da bode tudi v bodoče, kakor do zdaj skozi 20 let — kar je Sokol — svoje moči

posvečeval društvenim interesom. Konečno ogovori še g. J. Murnik društvenike z opominom, naj bodo nasproti vsem provokacijam in izzivanjem hladnokrvni in naj se ne dado speljati k izgredom. Potem se zborovauje zaključi.

— (Z Notranjskega) se nam piše: „Človeku igra veselo srce, če opazuje, kakó se pravilno in lepo snujo priprave za naš narodni dan 2. septembra v Postojini. Liraši Kamniški pridejo „in corpore“. Tudi vrla Šiška se je vkupe navdušila! Sokoli in neutrudljivi pevci naši v Ljubljani in mnogo narodnega občinstva z možko besedo čaka tega dneva. Ali ne samo ti, nego Gorica, Trst, Istra: vsi se zanimajo duševno in po osobi za nas! Za znižano ceno, ki se za časa objavi, se je oskrbelo od vseh štirih vetrov. Ali vsi pa pomnimo pri tem, da „finis coronat opus“, po „solnčnem zahodu hvali dan“. D.

— (Izginila) sta iz neke „Sommerfrische“ na Gorenjskem nadpolni mladenič s še nadpolnejo mladenko, oba iz Ljubljane doma, pripadajoča k nemškarske „jeunesse dorée“, ki se rada ponaša s črno-rudeče-žoltimi trakovi. Nadpolni mladenič bavil se je že nekaj časa tam gori brez dovoljenja svojega očeta ter veselo brenkal na citre. Sedaj pa sta izginila kakor kafra, ne ve se kam, in brzojavke švigačajo sem ter tja, da bi se ptičkoma prišlo na sled. Ko njima novci potekó, že prideta po druge; batise ni prav nič, kajti Amerika je daleč, vrhu tega pa tudi ni pravi kraj za take vrste ljudi.

— (Izpred sodišča.) Včeraj obsodili so delavca, ki je 22. julija t. l. v Velčah napal inženirja Postelna ter gg. Doberlet, P. Ahčin, Konschegg in Mondheim, na pet mesecev.

— (Hišnim gospodarjem.) Na prošnjo Ljubljanskega magistrata je c. kr. poveljništvo 3. kora v Gradcu dovolilo, da tukajšnji c. kr. magacin za oskrbljevanje vojakov sme hišnim gospodarjem, kateri konca meseca, za časa vaj dobrodo vojake v kvartir, izposojati posteljno opravo za silo, namreč prazno slamnico, prazno blazino in volnato odejo, proti ustanovljeni odškodnini, katera znaša na dan za 1 slamnico $\frac{16}{100}$ kr., za 1 blazino $\frac{2}{100}$ kr., za 1 poletno odejo $\frac{12}{100}$ kr. in za 1 zimsko odejo $\frac{16}{100}$ kr. — Če bodo gospodarji želeli, se bo imenovana posteljna oprava izročila vojakom, odškodnina pa kar odtegnila od povračila za stanovanje.

— (Utomili) so včeraj po noči neznani tatori v branjevske „ute“ ob Resejevi cesti in pri „Schmierfabriki“ blizu južne železnice. Novcev neso našli, pobrali pa so nekaj steklenic „ta grenkega“, nekaj kruha in sadja.

— (Velike rakete) spuščale se bodo danes zvečer ob 9. uri na Javorniku pri Črem Vrhu nad Idrijo, na kar opozorujemo prijatelje jednakih prizorov. Z Ljubljanskega Grada utegnejo se videti.

— (Strela) udarila je včeraj popoludne v Velčah v poslopje Lampretovo, ubila llapca ter zapogala skedenj in hlev, ki sta pogorela do tal.

— (Čitalnica v Gornjem gradu) predi o priliki zborovanja Savinjskega učiteljskega društva v dan 2. septembra t. l. veselico s sledčim sporedom. 1. Igra: „Nedolžen“. 2. Igra: „Gribaldi“. 3. petje. Popevali bodo udje učiteljskega društva: „Zvezna“, „Bože živi“, „Danici“, „Slovenec sem“, „Banovci“, „Slovan“, „U boju“, „Mili kraj“, „Noč“. Ples. Začetek točno ob $\frac{1}{2}8$ uri zvečer. Ustoppina prosta. Zabavalo se bode v velikej dvojni v gradu. K tej zabavi vabi uljudno odbor.

— (Porotniki) prihodnjega zasedanja, ki se prične 10. septembra, izžrebani so slediči gg.: Bahovec Josip, mokar; Billina Hipolit, krčmar; Debevc Fran, Grester Ivan, Greizer Ivan, hišni posestniki; vsi iz Ljubljane. Gruden Pavl, posestnik z Jeličnega Vrha; Janša Jarnej, Jenko Alojzij, pekarja; Juvancič Karol, vinski trgovec; vsi iz Ljubljane. Kovač Fran, posestnik in krčmar v Tacnu; Kumar Anton, pek in krčmar v Kranji; Kušar Josip, hišni posestnik v Ljubljani; Kutnar Fran, posestnik na Viču; Levec Ivan, posestnik v Mengšu; Ličan Aleksej, kupec v Ilirskej Bistrici; Luckman Ivan, trgovec v Ljubljani; Majaron

Ivan, posestnik v Borovnici; Peruzzi Martin, posestnik in krčmar v Lipah; Peterlin Alojzij, hišni posestnik v Kamniku; Pibrovec Karol, posestnik v Kropi; Pirc Matej, posestnik v Kranji; Pirker Leopold, trgovec v Ljubljani; Pirnat Luka, velenopestnik v Moravčah; Plautz Ivan, posestnik v Spodnjej Šiški; Pollak Karol, trgovec v Ljubljani; Povše Anton, posestnik in krčmar v Štefanji Vasi; Regali Josip, hišni posestnik v Ljubljani; Sajovic Ferdo, trgovec v Kranji; Salmič Anton, posestnik v Postojini; Sušnik Josip, trgovec v Kranji; Tomšič Mihajl, posestnik v Hribu; Treben Tine, hišni posestnik in trgovec v Idriji; Tribuč Josip, trgovec v Glinicah; Vevar Martin, posestnik v Lukovici; Wascher Rajko, knjigovodja hranilnice Ljubljanske; Cunder Ignacij, posestnik v Malivasi. — Namestniki: Gregorec Anton, pek; Meršol Anton, krojač; Ojstrš Fran, hišni posestnik; Pogorelec Ernest, fotograf; Porenta Anton, mesar; Sirnik Karol, hišni posestnik; Steinroser Karol, trgovski pomočnik; Žužek Janej, hišni posestnik; Zamejec Gregor, hišni posestnik in pek; vsi v Ljubljani.

Tuji:

24. avgusta.

— Komar iz Trsta. — Balicki iz Zagreba.

— Pri Mateti: Wolf z Dunaja. — Rabe iz Sarajeva.

— Bzepe z Dunaja.

Umrl so v Ljubljani:

21. avgusta: Viktor Zalokar, delavčev sin, 4 mesece, Florijanske ulice št. 19, za oslabljenjem.

22. avgusta: Anton Jurman, deželne sodnije oficijal, 67 let, Florijanske ulice št. 16.

23. avgusta: Marija Reboli, užitinskega paznika žena, 35 let, Kladezne ulice št. 17, za jetiko.

24. avgusta: Anton Albin Bitenc, hišnika sin, 5½ mesecov, Vegove ulice št. 4, za drisko.

V deželnej bolnici:

22. avgusta: Martin Kavčič, dinar, 39 l., za sušico.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opažovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močnina v mm.
24. avg.	7. zjutraj	737,58 mm.	+16,0°C	brevz.	mehla	0,00 mm.
	2. pop.	735,66 mm.	+22,6°C	sl. jz. obl.		
	9. zvečer	737,86 mm.	+19,8°C	brevz. d. jas.	dežja.	

Srednja temperatura +19,5°, za 1,5° nad normalom.

Dunajska borza

dné 25. avgusta t. l.

(Izvirno teleografsko poročilo.)

Papirna renta	78	gld.	35	kr.
Srebrna renta	78	"	90	"
Zlata renta	99	"	50	"
5% marenca renta	93	"	35	"
Akcije narodne banke	837	"	—	"
Kreditne akcije	293	"	20	"
London	119	"	80	"
Srebro	—	"	—	"
Napol.	9	"	50	"
C. kr. cekini	5	"	65	"
Nemške marke	58	"	40	"
4½ državne srečke iz 1. 1854	250	gld.	120	"
Državne srečke iz 1. 1864.	100	gld.	169	"
4½ avstr. zlata renta, davka prosta	99	"	60	"
Ogrska zlata renta 6%	119	"	85	"
" papirna renta 5%	86	"	85	"
5% štajerske zemljije, odvez. oblig.	103	"	—	"
Dunava reg. srečke 5%	100	gld.	114	"
Zemlj. obč. avstr. 4½% zlati zast. listi	118	"	30	"
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	107	"	25	"
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	104	"	90	"
Kreditne srečke	100	gld.	172	"
Rudolfove srečke	10	"	20	"
Akcije anglo-avstr. banke	120	"	75	"
Trammway-društ. velj. 170 gld. a. v.	227	"	25	"

P. n.!

Zaradi prodaje svoje posojilne knjižnice prosim p. n. naročnike, da mi kar možno brzo vrnejo izposojene knjige. Prosim tudi, da se mi vrnejo i one, katerih že dolgo manjka, ne da bi trebalo osobno opominjati, posebno pa posamezni zvezki jednega dela, da ne dobim preveč makulature.

Zelo se mi ustreže in hvalezen budem, ako se mi knjige prijazno vrnejo ali pa tudi naznani, kje se nahajajo izgubljeni zvezki.

Ob jednem priporočam že došle **kalendre za leto 1884.**: Fromme-jev „Medizinalkalender“ 1 gld. 60 kr., po pošti 1 gld. 65 kr., in Vogl-nov „Volkskalender“ 65 kr., po pošti 70 kr.

Z vsem spoštovanjem

(560—2) **lv. Gontini v Ljubljani.**

Pianino

se prodaje; tudi na obroke. — Natančneje v **steklarski prodajalnici, Gledališke ulice št. 6.** (562—1)

Hiša,

v katerej je krčma in lepa prodajalnica, hlev, potem 7 barak za stanovanje, 14 oralov hriba z večjidel lepo hosto bukovega lesa se takoj prostovoljno proda. Pojasnila daje

J. I. Jakše,
trgovec v Trbovljah

(566—1)

Komi in učenec,

prvi urni prodajalec, oba močna, nemškega in slovenskega jezika v besedi in pisavi zmožna in z dobrimi službenimi, oziroma šolskimi spričevali, sprejmeta se takoj za trgovino z mešanim blagom pri

Josipu Bruss-u v Logateci.

(567—1)

Prostovoljna prodaja hiše.

Pritlična, sezidana, z opeko pokrita, 14⁰ dolga, 9⁰ široka, za vsako obrtnijo pripravna, v selu na **Notranjskem**, v katerem je železniška postaja in sedež c. kr. oblastnij, ležeča hiša, katera ima 4 prostorne sobe, 2 kleti, kuhinjo, jedilnico itd., potem zraven ležeči vrtiček, se prostovoljno precej proda.

Kje? — poizve se pri upravnosti „Slovenskega Naroda“.

(565—1)

Trgovina z mešanim blagom

se takoj odda v znamenitejšem farnem trgu na **Kranjskem**, kako dobro tržišče, poldrugo uro oddaljeno od postaje južne železnice, z veliko zalogo blaga. Na plačati je samo 5000 do 6000 gld.

Natančneje v naznanilnem bureau Franja Müllera v Ljubljani.

(561—1)

Dve elegantni
omari za blago z dvojnimi vrati
iz jasenovine, likene, s pripadajočo
prodajalniško mizo,
2·9 m. dolgo, in pa
stelaža z odrivajočimi se vrati
iz češnjevine, likana, 4⁰m. dolga, 2 m. visoka; vsa
prodajalniška oprava **jako dobro ohranjena, proda**
se zelo v ceno pri

(564—1)

Hugonu Fischer-ji v Ljubljani.

Med. & chirurg.

Dr. JULIJ SCHUSTER,
zdravnik ženskih in otroških
boleznij, porodničar,
zdravi od 9. do 10. ure depoludne in od
3. do 4. ure popoludne
v Köhler-jevej hiši, II. nadstropje, poleg Hradecke-jevega mostu, na Starem trgu št. 2.
Uboge brezplačno.

(524—4)

Najbolje ter najceneje naročajo se
priznano dobre ročne mlatilnice, slamoreznice, vinske
tlačilnice ter vsi drugi kmetijski stroji

za točno plačilo in tudi na obroke
v najstarejšej tukajšnjej ter po vsem Kranjskem najbolj poznatej zalogi
pri A. Debevcu v Ljubljani,

Marije Terezije cesta št. 10. pritlično.

(508—18)

Zahvala in priporočile.

Zahvaljevajo se slavnemu občinstvu za do sedaj mi izkazano zaupanje kot delovodja pri gospoj Ant. Jakšetovej udovi, naznjam ob jednem, da sem z danšnjim dnevom izstopil ter budem svoj **krojaški posel** nadaljeval pod svojo firmo.

Zagotovlja solidno delo in nizko ceno ter točno postrežbo, prosim, da me slavno občinstvo počasti z obilimi naročili.

Spoštovanjem

RADOSLAV MILAVEC,
krojač,

v Ljubljani, na Kongresnem trgu št. 14, v B. Kogelnovej hiši.

(554—2)

Cešminovih korenin in lubovja, jeternika (herba hepatica nobilis), vinske skorje in mecesnovega terpentina

kupita kolikor si budi in po najnižjih cenah

Delleaste & Duca, (563—1)

Vegetabilien Exportgeschäft, Bozen, Tirol.

Glasovir

s 7. okt. dobro ohranjen, in

harmonij

s 5. okt. in 5. reg. še nov. Oboje proda po nizkej ceni

Jos. Klemenčič.

učitelj v Št. Vidu nad Vipavo.

(548—2)

Pivovarna bratov Kosler-jev.

Izvrstno

marcno pivo

v zabojih po 25 in 50
steklenic

se dobiva iz

(83—29)

ALOJZIJ MAYER-jeve

zaloge piva v steklenicah v Ljubljani.

J. ANDĚL-a

novoznajdeni

prekomorski prah

umori

stenice, bolke, šurke, mole, muhe, mravljinice, prečiščene, ptične črviče, sploh vse žuželke skoraj nenanavro hitro in gotovo tako, da od žuželkine zalege ne ostane nobenega sledu.

Pravi prašek se dobiva v prodajalnici pri

J. ANDĚL-u,

13, „pri črnem psu“, Huggasse 13,
(Dominikanergasse 13, Keitengasse 11.)

v PRAGI.

V Ljubljani pri Albinu Sličarji, trgovcu.

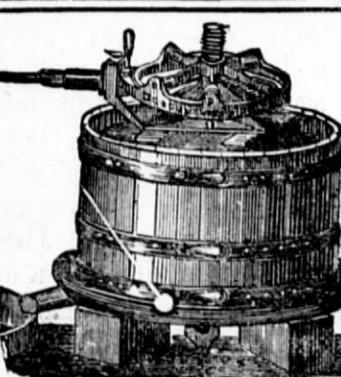
Zaloge na deželi imajo tam, kjer so naznajene po

plakatih.

(309—7)

NARODNA TISKARNA
V Ljubljani.

Vozne liste

Zaloge pri gospodu A. Debevcu. Ljubljana, Marije Terezije cesta.

Tako delujejo.

Uspeh zajamčen.

Neizogibljivo!

Denar dobi vsaki takoj povrnen, pri katerem ostane moj sigurno delujeći

ROBORANTUM

(brado ustvarjajoče sredstvo)

brez uspeha. Ravno tako sigurno pri **plešah, izpalih ali osivelih lasih**. Uspeh po večkratnem močnem utrenji zajamčen. Pošilja v steklenicah po 1 gld. 50 kr. in v steklenicah za poskuš po 1 gld.

J. GROLICH v BRNU.

V Ljubljani se dobiva pri gosp. **EDWARDU MAHRU.**

Ni sleparja!

(192—20)

Čudež industrije.

Samo 4 gld.

s c. kr. patentom previdena

ura na nihalo, ki bije,

v lepo poliranem okviru iz orehovega lesa, z nihalom in bronastimi utežami. Razen teh prednosti ima ta ura neprecenljivo lastnost, da se v temnej noči

c. kr. patentirano kazališče sveti

z jako čudovitim, vijoličastim, čarobno krasnim svitom, ter se za izdatno svetobo

jamči 10 let.

Stotine in stotine ljudij, ki so to uro videli in kupili, bili so očarani zaradi nje

neverjetne cene.

Dolžni se smatramo opozarjati vsakega čitatelja, da kaj jednacega, praktičnega in izredno cenenega, odkar obstojje ure, še ni bilo in znabit **v 100 letih** **več ne bode.**

(523—3)

Svarilo.

Te štirigoldinarske ure, katere jaz ponujam, imajo na kazališči v zlatih črkah napis „**Patent**“.

Nič manjšega pozora neso vredne sledeče cene žepnih ur, katere vzbujajo začudenje, kajti obod in težka verižica iz double-zlata, katero dobi vsaki kupec poleg, samo stane toliko, kolikor se zahteva za vse vklip. Torej sam sebi koristi, kdor tako uro naroči.

2300 žepnih ur na valjček

z najfinijim obodom iz francoskega double-zlata ali pa z dobro posrebrenim nikljevem obodom, fino graviranim, s plošnatim steklom in jako pozlačeno verižico, facon kakor zlata, na minuto fino repasirane. Vse vklip samo **gld. 4.90.** — taiste iz pravega 13lotnega srebra, puncirane in pozlačene, samo **gld. 6.50.** Taiste žepne ure iz pravega 14karatnega zlata, puncirane, prej **gld. 45.** — zdaj po slepi ceni **gld. 16.** —

2050 žepnih ur na sidro

v najfinijim francoskem doubl-zlatem ali pa v dobro posrebrenem nikljevem obodu, fino graviranim, s plošnatim steklom in jako pozlačeno verižico, facon kakor zlata, na minuto fino repasirane. Vse vklip samo **gld. 4.90.** — taiste iz pravega 13lotnega srebra, puncirane in pozlačene, — samo **gld. 11.** —

1500 Washingtonskih remontoir-ur

iz dobro posrebrenega niklja ali double-zlata, ki se dajo brez ključka navlji, emailirane, s plošnatim steklom in sekundnim kazalcem, na sekundo fino regulovane, precizno izdelane, najboljše ure na svetu, stanejo s krasno verižico vred le **gld. 8.30.**

1000 srebernih remontoir-ur

iz težkega, pristnega 13lotnega srebra, po c. kr. avstro-ugarskem uradu puncirane, ki se navljuje brez ključka, z od zunaj premikajočimi se kazalci, emailirane, s plošnatim steklom in sekundnim kazalcem, na minuto regulovane, izvrstna ura. Prejšnja cena **gld. 25.** — zdaj za slepo ceno borih **gld. 13.** — Za pravilni tek

jamčim 5 let.

Naročila po pošti ali telegrafu, po povzetji ali z doslanjo gotovino, naj imajo naslov:

Firma F. SCHAPIRA,
Haupt-Patent-Pendel-Uhren-Fabriks-Depôt,
Wien, Leopoldstadt, Schiffamtsgasse 20.

najnovejšega sistema, zavzemajo malo prostora, tlačijo dvakrat hitreje ko druge preše,

so zelo priročne, solidne in trpežno se

stavljene, izdelujejo se v vseh velikostih za privatne osebe, kakor tudi za največje procenta kot specijaliteta. Garancija, spričevala o več nego 1000 izdelanih tlačilnic. Obrisi in cene na zahtevanje gratis in franco.

(404—11)

Grozdnne trlice najnovejše sestavljene.

Zeli se v kratkem času naročil.

Ph. Mayfarth & C. Dunaj, II., Praterstrasse 66. Tovarna v Frankobrodru n.M.

Lastnina in tisk „Národné tiskárne“.